

Forord

Almen Sprogforståelse

AP, AT og NG er endnu nogle forkortelser i en lang række knyttet til pædagogisk praksis og ditto udvikling. Det giver mulighed for at skille 'dem' (der ikke forstår forkortelsen) fra 'os' (der har måttet lære dem at kende). For ikke-gymnasieansatte følger her et kort kursus: AP står for 'Almen Sprogforståelse'. Hvorfor nu ikke AS? Nej, for der findes et andet nyt forløb i de gymnasiale uddannelser: Almen Studieforbereelse, der for at undgå sammenfald så benævnes AT. Den tredje nyskabelse er Naturvidenskabeligt Grundforløb. Nu dæmrer det, ikke?

I dette temanummer vil vi udelukkende koncentrere os om Almen Sprogforståelse som et barn af gymnasireformen: en meget stor reform, formentlig den største i efterkrigstiden. Men temanummeret har forhåbentlig bredere interesse for alle sproglærere, idet læreplaner, materialer og ligeså artiklerne sætter fokus på begreberne sprogsyn og sprogtilegnelse.

I de sidste mange år har fremmedsprogsteoretikerne påpeget, at det er oplagt at udnytte tværfaglig viden til at forbedre sprogtilegnelsen, og de fleste skoler har indført en praksis med et tværsprogligt introkursus. Disse tanker ligger til grund for det nye obligatoriske forløb (som ikke må kaldes et fag) i Almen Sprogforståelse. De overordnede temaer er: grammatik, sproghistorie, sociolingvistik, læringsstrategier og latin, og det samlede forløb skulle gerne give eleverne en forståelse af, hvordan de kan overføre deres viden om sprog og læringsstrategier fra ét sprog til et andet.

Med dette nummer af Sprogforum har vi ønsket at præsentere nogle bud på, hvordan AP-forløbet kan praktiseres, men især at pege fremad. Vi står midt i en udvikling af et nyt 'fag', og derfor afspejler artiklerne en bred vifte af tendenser fra det mere traditionelle til det, der bygger på den nyeste forskning i sprogtilegnelse.

Fremtiden skulle gerne bringe en god udvikling for fremmedsprogsundervisningen i Danmark: en ny fagidentitet og en ny professionsidentitet hos lærerne. Vigtigt er det, at underviserne finder deres rolle i det nye 'fag', og at efteruddannelsen fastholdes og udvikles, så AP bliver båret af et moderne sprogsyn, der indebærer fokus på det kommunikative, det kognitive og det sammenhængende. Kun på den måde kan man forhindre, at AP ender som et tværsprogligt grammatikkursus, der splitter sproget op i delelementer, der indlæres uden sammenhæng.

Kronik

Hanne Leth Andersen: Den almene betydning af sprogforståelse

Hanne Leth Andersens kronik ser kritisk på såvel den (manglende) sprogpolitik i Danmark som på intentionerne i læreplanen for AP.

Hanne Geist: AP på godt og ondt

Hanne Geist ser AP som 'Et lille lingvistikum'. Hun ser kritisk, men også fortrøstningsfuldt på det nye fag: ambitionerne er store – for store. Sammenhængen er ikke nem at skabe, og praksis på skolerne bestemmer i høj grad, hvorvidt der kan ske et fagligt løft af lærerne og dermed en udvikling af faget i overensstemmelse med intentionerne.

Elisabeth Nedergaard: Almen Sprogforståelse på Nørresundby Gymnasium

Elisabeth Nedergaard har sammen med kolleger på Nørresundby Gymnasium arbejdet med udviklingen af et AP-forløb og undervisningsmateriale hertil gennem flere år. I artiklen fokuserer hun bl.a. på afvikling af grammatik- og latinforløbet og giver nogle konkrete bud på, hvordan man vækker elevernes interesse for sprog.

Anne Jensen: Almen Sprogforståelse: hvad er det?

Undervisningsministeriet nedsatte en evalueringsgruppe til at evaluere grundforløbet. Anne Jensen har som medlem af gruppen fået et indgående kendskab til AP, som hun beskriver og diskuterer med udgangspunkt i læreplan og undervisningsvejledning.

Pia Quist: Etnografi i sprogundervisningen – et blik på sproglig variation

I artiklen beskriver Pia Quist, hvordan man kan arbejde etnografisk i den del af AP, der handler om sociolingvistik. I artiklen er der masser af forslag til, hvordan emnet sociolingvistik kan gøres spændende og nærværende for eleverne.

Birte Dahlgreen: Almen sprogforståelse år 1

På Marie Kruses Skole underviser sproglærerne i AP ud fra bogen *Sprog på tværs*. Hvordan forløbet tilrettelægges, og hvordan de enkelte dele af forløbet spiller sammen, beskriver Birte Dahlgreen i denne artikel.

Pia Zinn Ohrt: Sproressourcer

Pia Zinn Ohrt har lavet en undersøgelse over, hvor mange sprog eleverne på hendes skole behersker og i hvilket omfang, og giver en række praktiske idéer til, hvordan disse sprogfærdigheder kan udnyttes som en ressource i arbejdet med Almen Sprogforståelse.

Pernille Thielke, Christina Stefansen og Maren Aarup Schjørring: Teamundervisning i Almen Sprogforståelse

På Ordrup Gymnasium varetages undervisningen af team på tre lærere pr. klasse. Artiklen beskriver erfaringerne hermed.

Åbne sider

Maarja Siiner: Sproglæreren som (ubevidst) sprogpolitisk aktør

I denne artikel diskuterer Maarja Siiner, om Danmark bør have en officiel sprogpolitik. Hun peger bl.a. på, hvordan en sådan sprogpolitik ville kunne kvalificere hele debatten om nydanske sproget og retten til modersmålsundervisning.

Godt Nyt

Rubrikken indeholder nyere udvalgt litteratur til temanummeret fra Danmarks Pædagogiske Biblioteks samling.

Andet Godt Nyt

Udvalgte nye værker indgået i Danmarks Pædagogiske Biblioteks samlinger.

REDAKTIONEN